

Selvatico

Mark Van Tongele

SELVATICO

Park your thoughts here

Als bij zoveel archetypische kleine Vlaamse dorpen, vormt het Watouplein het kloppend hart van de gemeenschap. Maar het dorpsplein is in de loop van de tijd ingepalmd door parkeerplekken en een afgebakend gebied voor lokale horeca. Kunstenaarscollectief Selvatico claimt tijdens het festival een parkeerplaats en plaatst er een kubusvormige constructie, die ze *pensatoio* dopen. Een plek waar niks moet, maar alles mag. De spanning van het onvoorspelbare, waarvoor Watounaren in vervlogen tijden het dorpsplein opzochten, komt helemaal terug in deze *pensatoio*. Selvatico wil met deze kortstondige interventie een langdurig effect bewerkstelligen en voor een afgebakende tijd het hart van dit grensdorp opnieuw laten kloppen.

Mark van Tongele schreef een lang bezwerend en mediterend gedicht dat zal weerklinken in de kubus van Selvatico.

MARK VAN TONGELE

Zelfondervinding

Zoals het lichaam tegenover de zwaartekracht niet anders dan heel en al aanwezig kan zijn,

zo vindt het gedicht plaats ten aanzien van de inwerking van zijn innerlijk geschieden en de omgeving waarin het zich aanbiedt.

Alle omstandigheden, hemel en aarde bewegen, lach en vracht, pracht en dracht in acht nemend stel ik je voor om hier en nu doodaardig te overwegen zo ontvankelijk mogelijk te willen zijn.

Een en al oor, oog, huid, tong, neus. Je begrijpt de ander alleen vanuit heel jouw eigen verleden.

Even lenig als stromend water zich aanpast aan de variabele vorm van de bedding weet ons organisch geheel zich te plooiën naar het milieu waarin het zich moet handhaven.

Verlangen om de wording van het zegbare mee te maken: organisch en rusteloos, ontalig en geen ogenblik vormvast.

Gericht op het intieme proces van overgang van bedoeling naar verwoording: mislukking is inherent aan elke poging om een argeloos levensmoment onder de loep te nemen.

Misschien van een vorige fase voldoende gewaarworden om de latere met andere ogen te bekijken. Elk spraakgeluid is volstrekt doortrokken van de situatie van het ogenblik.

Dat wat zich voordoet in mijn gedicht is een opdracht tot beleven: zonspelingen, ze wuiven je volmondig aan. Je kan ze beamen of ronduit afserven

à volonté. Savoir-vivre. Doe je mee?

Prent je de zin in: 'Ik wil zo menswaardig opgewekt mogelijk lopen met mijn zontuigen open.'

Je eraan tegoed doen, je vatbaar houden voor wat je aan deze verzen als verwant ervaart.

Existentiële evidentie. Waartoe dient dat? Menslief, hoe evident is het evidente?

Helderheid, zekerheid, geldigheid, daadwerkelijke communicatie, samenspraak met jou is nooit voltooid: een dood-

serieus gevecht om de waarheid van het bestaan die slechts ongelogen is in de onloochenbaarheid van het moment.

Heeft het leven niet een vitale ernst?

Gelukkig maar voor ons, want een gewekte twijfel over onze instinctieve handelwijze zou een rampzalige zelfondermijning kunnen

worden. In hoeverre leidt een uitgestrekte hand tot acceptatie? Pak maar aan, waar

vinden we een aannemelijkheid om dat te beoordelen? Hoe kan een ander zich toch daaraan onttrekken? Wat betekent dit voor

mijn omgangstoon? Wie ben ik? Niemand heeft ooit het eten van een ander verteerd, iets ervaren met het zintuig van een ander, niemand iets gedacht met het denken van

een ander. Waar ben ik eigenlijk mee bezig?
Hoe geef je het onmededeelzame een plaats?

Onmacht, verdriet, rouw om verloren illusies.
Godallemachtig, waarom sterven wij?

Zichzelf volkomen wegdenken kan men
met de beste wil van de wereld niet. Het schaduwwoord dood. O doorzinderend verlangen.

Wuivende taalvelden. Opkomende vrucht-
beginsels, aflopende hersenspinsels. Een zee
van betekenis. Aanlandige gespreksstof.

Zie, op het strand probeert een jongen
een vlieger op te laten. Maar het lukt niet.

Windstilte. Luister. Aan de rand van het water
verroeren meeuwen het oudste licht. Voel.

Woorden, de horizon voorbij. Laten we ons
laven aan de diepe tijd. O verste zuurstof,
waar vinden wij een kans om die in te ademen?

Ik stik. Help me! Ik knijp mijn ogen dicht
om niets te zien. Ik herinner mij dat moment
precies, toen mijn hulpeloosheid zo finaal
was dat er nergens iets of iemand scheen

te bestaan. Kosmisch nietig verklaard. Dood-
moe, ik wilde enkel nog maar slapen. Doch het
begon me te dagen dat dit gevaarlijk was, fataal.

Ben je levensecht als je geen problemen ervaart?

De werkelijkheid eenvoudiger willen krijgen
zonder haar samenhang te kwetsen: kan dat?

Misschien is het beter goed- of kwaadschiks
proberen te bevatten dat ze complex blijft vol
onvermijdelijke acties, interacties, struikel-

blokken. Hoe doodmilder je jouw beperktheid
erkent, hoe meer azuren lucht je scheidt toch.

*Focus je op jouw benen en geef ze de wenk:
'Mijn benen willen lopen, niet om te
zegevieren of ergens te willen arriveren.'*

Alles lost zich aan elkaar hangend op.
Noodlottig wij zijn doodmottig roodzottig.

Wat is de openingsgraad van levensplezier?

Toe gun mij nog een ogenblik oprecht rechtop
om op te bogen, al geeft het geen zier om me,
ik schenk het loyaal voor jou uit: laten we
klinken op zijn schielijk heengaan, heuglijk

ons denken ontfronsen met volle teugen en
ochtendglorend grand cru als bij toverslag
terstond opgaan in elkaars aanwezig zijn.

Weerbaar veerkrachtig elkaars dofheid
klaren. Geef acht! Raak niet ontregeld!

Zwaartekracht beïnvloedt het tikken van
de tijd: als je het levenslicht van jouw zijn
een enkele gedachte dichter bij de aarde laat
trillen gaat het trager lopen. Kritieke banden.

De pijn-, de verschildrempel. Relationele net-
werken. Het oplossend vermogen. Steminzet.
Het zachte gehemelte. Een wolk aanspraak

wezenlijk in een zonneklinkstraal. Hoopvers

gelijklopend met de klinkermedewerking van
veranderingen in de energietoestanden van zijn
toonaard, enthousiast en bezonnen tegelijk,

fijnbesnaard open blijven voor het onvermoede,
sceptisch voor elke verpakking van de realiteit.

*Concentreer je op jouw hart en bemoedig het met:
'Mijn hart wil met lef lopen onvervalst parelend.'*

Een onverwachte wending van jouw aandacht,
verwondering, springbron, een gezonde
opfrissing zich kerend tegen de sleur, tegen
het verdoofd worden tot alleen een weten.

Maar wat betekent dit voor jouw vrijheid?
Dan is de vrijheid vrij. Maar waar naartoe?

Raak je uiteindelijk niet altijd verstrikt in
overtallige tijd? Word je een ijskristal wiens

breking spiegelt in de glanzende getijstroom
van de dageraad? O grenzeloos bewustzijn.

Onoprechtheid tegen zichzelf is onmogelijk.

Zolang wij rechtop oprecht elkaar vertrouwen,
onvoorwaardelijk, is de eenzaamheid die
ons onvergelijkelijk enig maakt en tegelijk
ontegensprekelijk in een peilloze afgrond stort,

enigerhande draaglijk. Sprokkel en sprankel.

Kijk! De straalkracht om elkaars dwaalzuchtige
gewichtigheid op te luchten ontspringt uit het
aangerode, ergens onderhuids in ons, zelfs
tegen de wind in, aldoor zingende ochtendrood.

Desalniettemin, lichtklaar straalt het duister.

Na de ijselijke ruis van een storm op zee,
onnoemelijk, de uitklaring. De rust,

de golven die vredig het gehavende strand,
de gevormde zandkliffen, bespoelen alsof
het niets was en de verte die zich weer

om ons bekommert, meer blauw zichtbaar,
telkens opnieuw, het houdt ons aan de gang:

aantrekkelijk toch? Laten we elkaars hart-
verwarmende blijven herkennen, waarderen
en uitspreken, elkaar wekken. Voort!

Hemelruim word gewaar! Heb-ik-jou-daar.
Hoor! Ha-hier wiewauwt het water voorjaars-
luchtvaardig. Vanuit jouw eigen totaliteit
doodecht verstaan. Voel! Tast! Smaak! Ruik!

*Breng jouw ademhaling in vervoering met
de aanmaning: 'Ik wil ontluiken in het licht.'*

Existentiële vreugde, die doet deugd! Intense
zelfondervinding. Ingewortelde hang naar
geluk waarin het intuïtieve besef vibreert van
een andere, gedeelde en grotere ervaringswereld.

Doorgrond: onder jouw voeten hemelt een schep-
klare onuitputtelijke energiebron je op: aard-
warmte wemelend in watervergaarplaatsen.

Met zintuiglijk vuur en geestelijk elan lyrisch
bewogen zo open mogelijk voor het innigst
wezen van de ander zich geborgen voelen

in het kosmisch vroegste uur. Houd stap
met hart en verstand, robuust en kristallijn!

Heel en al, want waar jouw voeten zijn daar
ben jijzelf even compleet als een amoebe,
hoe ontwrichtend deze gedachte ook kan

zijn, een ontsparing, alvorens morgen-
gloren toebehorend. De zee spelevaart

van alles. Niets is tevergeefs. Wat blijft
is lichtzinnigheid breekbaar in bewe-
ging door de nacht, het ene open in

het andere: opbeuring wij. Ochtend-
klapzoem. Woorderlicht kronkelt
felgroen door mijn gehemelte.

Lentetintelogend kla-
roer ik binnensmonds

ontgrondend. Hoor mij
zwijgen! Fonkelblij en wel!

*Als de zonnevlecht bloedwarm
aanvoelt, ben je waarachtiger
lopend licht, op het spoor
van vrak en vrij.*

Ondervind jij dat ook?

Tijd om aan de dag te gaan
met de slag van lijf en leef.

Kom aan, lief en leed zijn één.
Leve het poëtisch bestaan.

Wellen en weeën zo verwant
allercellen wat kunnen wij
anders dan elkaars stik-
donkerte verlichting toe-

vertrouwen.